

දකුණු ආසියාව සඳහා
වන තත්කාලීන ඉගැන්වීම්
කුසලතා

යුරෝපා සංගමයේ Erasmus+
ව්‍යාපෘතියෙහි සම ප්‍රතිපාදන
සහිතය

1 මොඩියුලය

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

1.

පටුන

1. ඉගෙනුම් පරිසරයක් යනු කුමක්ද?-----	1
3. ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයක ඇති වැදගත්කම-----	4
4. ගුරුවරුන් ධනාත්මක පරිසරය ගොඩා නගා ගන්නේ කෙලෙස ද?-----	6
1.1 සුහද ඉගෙනුම් පරිසරයක් සැලසුම් කිරීම-----	6
1.2 පැහැදිලි අපේක්ෂණ පිහිටුවා ගැනීම-----	7
1.3 ආරක්ෂිත හා සහයෝගී සංස්කෘතියක් ස්ථාපනය කිරීම-----	8
1.4 පන්තිකාමරය කළමනාකරණය-----	8
5. ප්‍රධාන කරුණු-----	10
6. ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ-----	12
7. පුහුණු අභ්‍යාසය-----	14
8. ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස- විසඳුම්-----	18

දකුණු ආසියාව සඳහා වන තත්කාලීන ඉගැන්වීම් කුසලතා - ප්‍රතිපාදන සහිත CONTESSA සාමූහිකයෙහි ව්‍යාපෘති අංක 598756-EPP-1-2018-1-AT-EPPKA2-CBHE-JP-/CONTESSA යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද්දකි.

ප්‍රකාශිත දිනය : 2021

ප්‍රකාශනය : දකුණු ආසියාව සඳහා වන තත්කාලීන ඉගැන්වීම් කුසලතා (සාමූහිකය)

අපදාන සම්බන්ධීකාරක : සැන්ඩ්‍රා හුමෙල් ග්‍රේස් විශ්වවිද්‍යාලය (Sandra Hummel, University of Graz)

දායකත්වය : ග්‍රේස් විශ්වවිද්‍යාලය Mirjam

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය : කේ.ඒ.සී. අල්විස්

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

න්‍යායාත්මක හැඳින්වීම

1. ඉගෙනුම් පරිසරයක් යනු කුමක්ද?

සිසුන්ට ප්‍රශස්ත ඉගෙනුම් පරිසරයක් සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා ඉගෙනුම් වාතාවරණයක් යනු කුමක්ද? එහි ලක්ෂණ මොනවාද? යන්න වටහාගැනීම වැදගත් වේ. “අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ” පාරිභාෂික ශබ්ද මාලාව ඉගෙනුම් පරිසරය යන්න පහත දැක්වෙන පරිදි නිර්වචනය කරයි :

ඉගෙනුම් පරිසරය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ සිසුන් ඉගෙන ගන්නා විවිධ වූ භෞතික පිහිටීම්, සන්දර්භ සහ සංස්කෘතිය. සිසුන්ට පාසල් පිහිටීමෙන් පිටත හා පිටත පරිසරය වැනි පුළුල් වර්ගයන්ට අයත් පරිසරවල ඉගෙන ගතහැකි අතර, මෙම යෙදුම නිතරම වඩාත් සීමිත හා සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණ ඇති පන්ති කාමරයකට වඩාත් නිවැරදි සේ ගැළපෙන විකල්පයක් ලෙස යොදාගනු ලැබේ. උදා:- ඩෙක්ස් පේළි සහ කළු ලෑල්ලකින් සමන්විත කාමරයක්. මෙම යෙදුම පාසලක හෝ පන්තියක සංස්කෘතිය - එය පාලනය කරන ආචාරධර්ම හා ලක්ෂණ, පුද්ගලයින් එකිනෙකා සමඟ අන්තර් ක්‍රියා පවත්වන ආකාරය හා සලකන ආකාරය- ගුරුවරුන් ඉගෙනීම සුසාධාකරණය සඳහා අධ්‍යාපනික වටපිටාව සංවිධානය කරන ආකාරය යන සියලු අංග අයත්ය. (අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ පාරිභාෂික ශබ්ද මාලාව, 2013, online)

ගුරු - කේන්ද්‍රීය බව සිසුන් ඉගෙනගන්නා ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය සහ ඔවුන් ඒවා ඉගෙනගන්නා ආකාරය, එනම් ඔවුන් ඉගෙන ගන්නේ කොයි අවස්ථාවේ දී ද? කොතැන්දී ද? කෙසේද? සහ කුමන වේගයෙන්ද? යන්න පිළිබඳ ගුරුවරයා (The Glossary of Education Reform 2014, online)

තවද ඉගෙනුම් පරිසරය භෞතික පිහිටීමක් පමණක් නොව ඉගෙනුම් හා ඉගැන්වීම සඳහා ඇති ඉඩකඩ. ඉහළ ගුණාත්මක බව සහතික කිරීමට විවිධ සාධක සැලකිල්ලට ගත යුතුය. මෙම සාධක අතර සමාජ අන්තර්ක්‍රියා, කාමර සැලැස්ම, බිත්ති සැරසිලි, සැලැස්ම, තිබෙන්නා වූ සම්පත් හෝ ප්‍රතිපත්ති යන අංශ අයත් වේ.

ඉගෙනුම් පරිසර නිතරම පවතින අතර නිතරම වෙනස්වීම්වලට භාජනය වේ. ඔවුන් මූලිකත්වය ලබාදෙන අධ්‍යාපන පද්ධති සහ ඉලක්ක අනුව ඒවා ක්‍රමයෙන් විකාශනය වේ(Ifenthaler 2012: 3). සාම්ප්‍රදායික ඉගෙනුම් පරිසරය හෝ ගුරු-කේන්ද්‍රීය පරිසරය තවමත් බොහෝ ඉගෙනුම් වටපිටාවන්වල ආධිපත්‍ය දරයි. මෙබඳු වර්ගයේ පරිසරයක් සක්‍රීය අංශයක් ලෙස ගුරුවරයා වෙත අවධානය යොමුකරන අතර සිසුන් ගුරුවරයා විසින් ඉදිරිපත්කරනු ලබන දැනුම ලබාගන්නා නිශ්ක්‍රීය ලබාගන්නන් බවට පත්වේ.(අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ පාරිභාෂික ශබ්දමාලාව,2014, මාර්ගගත). මේ ආකාරයේ පරිසරය ගුරුවරයා කෙරෙහි සාමූහික

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

දිශානතියක් නංවන අතර සහයෝගීතාව හෝ අන්තර්ක්‍රියා ඉගෙනුම් තත්ත්වයන්ට අවම අනුවර්තනයක් දක්වයි.

කෙසේ වෙතත්, **ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය** පරිසරය ඉගෙනුම්කරුට අවධානය යොමු කරයි. මේ ආකාරයේ පරිසරයක සෑම ශිෂ්‍යයෙක්ම වෙනස් ආකාරයට ඔවුන්ගේම වේගයකින් ඉගෙනගන්නා බව ගුරුවරුන් දැනුවත්ය. මෙහිදී ගුරුවරයා එක් එක් ඉගෙනුම්කරුට ගැලපෙන පරිදි ඉගැන්වීම හා ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය අනුවර්තනයට උත්සාහ කරයි(Cf. Rieber 2001: 8). ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසරයක ප්‍රධාන අදහස තමන්ගේ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය හසුරුවාගැනීමේ අවස්ථාව සිසුන්ට ලබා දීම සහ ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සැලසුම් කිරීමට දායකත්වයක් ලබාදෙන පාසලේ දී ඔවුන් ඉගෙන ගන්නා අන්තර්ගතයට ඔවුන්ගේ ලැදියාවන් යා කිරීමට අවස්ථාව ලබාදීමයි. ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසරයක දී ඉගෙනුම්කරුගේ භූමිකාව හා ඔවුන්ගේ වගකීම් වෙනස්වේ. මේ ආකාරයේ වාතාවරණයක් ඉගෙනුම්කරුගේ වැඩි උත්සාහයක් ඉල්ලා සිටින නමුත් දිගුකාලීනව ඔවුන්ට නව කුසලතා සංවර්ධනය කරගැනීමට උදව් කරයි (Doyle 2008). කේන්ද්‍රීය පරිසරයක දී පහත දැක්වෙන වින්තන රටා ප්‍රයෝජනවත් විය හැකිය.

- මානවයින් ඉගෙනගන්නා ආකාරය වටහා ගැනීම: ඉගෙනුම්කරුවෝ නිෂ්ක්‍රීය ලෙස තොරතුරු ලබාගන්නවා වෙනුවට ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය තුළ සක්‍රීයව සහභාගිවන විට බොහෝ විට තොරතුරු මතක තබාගෙන අභ්‍යන්තරීකරණය කරගනිති.
- වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීම: ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය පරිසරයක, විවිධාකාර කණ්ඩායම් වැඩ හා ඉදිරිපත් කිරීම් ඇතුළත් විය යුතුය. මෙම ක්‍රම මගින් ඉගෙනුම්කරුට අන් අය සමඟ සන්නිවේදනයේ යෙදීම, ප්‍රතිපෝෂණ ලබාගැනීම හා ලබා දීම හෝ ප්‍රසිද්ධ කතා කිරීම් උගන්වයි.
- යාවජීව ඉගෙනුම්කරුවකු වීමට සූදානම් කිරීම: මෙහි අදහස වනුයේ අනාගත වැඩ ජීවිතයට අවශ්‍යවන ස්වයං-අභිප්‍රේරණය සහිත හා ස්වාධීන ඉගෙනුම්කරුවකු වීම සඳහා සහාය ලබා දීමය. මෙයට හේතුව වන්නේ ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසරය කාල කළමනාකරණය හා අවබෝධවන ආකාරයට ඔවුන්ගේ අදහස් ප්‍රකාශනයට අවස්ථා උදාකර දීමයි. මෙය ඔවුන් පාසල් අධ්‍යාපනය නිම කළ පසුව ද ඉගෙනුම දිගටම පවත්වාගෙන යාමට සහාය ලබා දෙයි.
- ඊළඟ පියවරට සූදානම් වීම: ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට ඉගෙනුම්කරු ඔවුන් ඉගෙනගන්නා අන්තර්ගතයේ වටිනාකම හා අවශ්‍යතාව අවබෝධ කරගැනීම අවශ්‍ය වේ. මෙය ඔවුන්ව ඉගෙනුම්

ශිෂ්‍ය - කේන්ද්‍රීය බව ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම්වල මූලිකත්වය ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථා ලබා දීම, සාකච්ඡාවන්ට වඩාත් සක්‍රීයව සහභාගි වීම, තමන්ගේම ඉගෙනුම් ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, ඔවුන්ට සතුටක් ගෙනදෙන මාතෘකා ගවේෂණය කිරීම ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් ක්‍රමය සැලසුම් කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් දායකත්වය දක්වීම අදාළ ඉගෙනුම හා සම්බන්ධ වේ. මීට අමතරව, ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගැන්වීම පන්ති කාමරයේ චක්‍රාකාරව හෝ කුඩා කණ්ඩායම් ලෙස ආසන සකසා ඇති (ගුරුවරයාට මුහුණ ලා පේළි වශයෙන් ආසන සකසා නොමැති) ස්වයං මගපෙන්වීම් හෝ ස්වයං වේග සහිත ඉගෙනුම හෝ සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමර සැකැස්මකට වඩා පිටතින් ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබන ඉගැන්වීමකි. වඩා පිටතින් ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබන ඉගැන්වීමකි. (The Glossary of Education Reform 2014, online)

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

ක්‍රියාවලියට සහභාගි වී ඉගෙනගැනීමට අභිප්‍රේරණය කරයි(Bishop et al. 2014: 48).

ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනයේ බොහෝ වාසි ඇත. ඉහත දැක්වූ පරිදි මෙවැනි ආකාරයක පරිසරයක් ඉගෙනුම්කරුගෙන් වැඩි උත්සාහයන් අපේක්ෂා කරන අතරම ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය සිදුවන ආකාරය පිළිබඳ ඔවුන්ට වඩාත් පාලනයක් ඇති කරගත හැකි වෙයි. ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසරයක භාවිත කරන ඉගැන්වීම් ක්‍රම ස්වයං ඇගයීමේ හැකියා හා ඵලදායී සන්නිවේදන හැකියා ඉහළ නංවනු ලබන අතර ඒ තුළින් යාවජීව අධ්‍යාපනයට සහය දක්වයි(Ibid:49). ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසරය අරමුණු කරගන්නා තවත් අංග නම් සිසුන් තමන් අයත්ය යන හැඟීම ඇති වීම, අන් අය විශ්වාස කිරීමේ හැකියාව දියුණු වීම, විවේචනාත්මක චින්තනය යෙදවීමට හා ප්‍රශ්න නැගීමේ හැකියාවට සිසුන්ට උදව් කිරීමය. මෙම ඉලක්ක ඉටුකරගැනීමට ගුරුවරුන් ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසර සංවර්ධනයකර ක්‍රියාත්මක කිරීමට දායකත්වයක් ලබා දිය යුතුය(Young 2014).

පහත දැක්වෙන රූප සටහන් 01 හි දැක්වෙන Checklist එක ඉගෙනුම් වාතාවරණයක් නිර්මාණය කිරීමේ දී හෝ ඇගයීමේ දී එය ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය ද යන්න සහතික කරගැනීමට සහතිකවන ප්‍රායෝගික කරුණුවල පදනමක් ලෙස කටයුතු කරයි.

☐ ඉහළ මට්ටමේ ශිෂ්‍ය සහභාගීත්වයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.	☐ තම වේගයට අනුව කටයුතු කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ ලැදියා ගවේෂණය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ඇත.
☐ තමන් ඉගෙනගන්නේ කුමක්ද? කුමක් සඳහා ද? 'සැබෑ ලොවට' ඒවා අදාළ වන්නේ කෙලෙසද? යන්න සිසුහු වටහා ගනිති.	☐ සිසුහු බහුතර ප්‍රමාණයක කාර්යයන් හා කථනයන් සිදුකරති.
☐ පෞද්ගලික හා කණ්ඩායම් වැඩවල මිශ්‍රණයක් ඇත.	☐ බහුවිධ ස්වරූපයේ ප්‍රතිපෝෂණ හා තක්සේරුකරණ ඇත.
☐ ශිෂ්‍යය කාර්යයන් - (උදා :- පෝසටර්, චිත්‍ර, රචනා) ආදිය පන්ති කාමරයේ හා ශාලාවන් හි ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.	☐ උපදෙස්, සංස්කෘතියට හා පරිසරයට විවිධත්වයෙන් යුතු සිසුන් හා ගුරුවරුන් ඇතුළත් වේ.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

☐ ගුරුවරුන්, භාරකරුවන් හා ප්‍රජා සාමාජිකයින් අතර ඉහළ මට්ටමේ සහභාගීත්වයක් ඇත.	☐ භෞතික පරිසරය ඉගෙනුමට හා ඉගැන්වීමට සහය දක්වයි.

රූපසටහන 01 - ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය check list¹

2. ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයක ඇති වැදගත්කම

ඉගෙනුම් පරිසරය සිසුන්ගේ අධ්‍යාපනික සාධන මාර්ගයක් තුළ ඇති වැදගත් සංරචකය යි. එහි සමාජීය, සංස්කෘතික හා මනෝවිද්‍යාත්මක සාධක සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් හැකියාවන්ට බලපෑම් කළ හැකිය. සෘණාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයක රැදවීම (උදා : ක්ලමටය, සෘණාත්මක ප්‍රකාශන, සම වයස්ථකයින් සමඟ අන්තර් ක්‍රියා අඩු වීම හා නිර්වචනය නොකළ ඉලක්ක) ඉගෙනුම බාල කළ හැකි අතර සිසුන් යොමු වීමෙන් වළක්වා ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය කෙරෙහි ඇති හැකියාව වැළකී යාම සිදුවිය හැකිය. කෙසේ වෙතත් සිසුන් ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයක රැඳී වූ විට බොහෝ විට ඔවුහු වර්ධනයට යොමු වෙති(Young 2014).

අවාසනාවකට මෙන් ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයකට තර්ජන එල්ල කළ හැකි විවිධ වූ බාහිර සාධක ඇත. Bronfenbrenner (1977) ඔහුගේ පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධති න්‍යාය මගින් ළමා සංවර්ධනයට සහසම්බන්ධතා ඇති බහුවිධ පරිසර න්‍යායක් හඳුන්වා දෙන ලදී. Bronfenbrennerගේ පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධතිය ස්ථරවලින් සමන්විතය ; ඒවා නම් ක්ෂුද්‍ර පද්ධති (Microsystem), මධ්‍ය පද්ධති (Mesosystem), බාහිර පද්ධති (Exosystem) සහ මහා පද්ධති (Macrosystem) ය. ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය සිසුන් ජීවත්වන අභ්‍යන්තර ස්ථරය හා වඩාත්ම ආසන්න පරිසරය වේ. ක්ෂුද්‍ර ස්ථරයට නිවස, පාසල හෝ දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානය, ළමයාගේ සමවිය කණ්ඩායම සහා ප්‍රජාව අයත් වේ. ළමයා පවුලේ සමාජිකයින් පන්ති සඟයන් ගුරුවරුන් හා රැකබලා ගන්නන් සමඟ අන්තර්ක්‍රියා පවත්වයි. මධ්‍ය පද්ධතිය තුළ විවිධ ක්ෂුද්‍ර පද්ධතියක් ද පාසල නියෝජනය කරන ගුරුවරුන් තවත් ක්ෂුද්‍ර පද්ධතියක් ද ප්‍රදර්ශනය කරයි. බාහිර පද්ධතිය යනු අන් මිනිසුන්ගේ ජීවිත ළමයාට බලපෑම් කළ හැකි ස්ථරය යි. මෙම ස්ථරය ළමයාගේ සංවර්ධනයට බලපෑම් කළ හැකි ස්ථරය යි. මෙම ස්ථරය ළමයාගේ සංවර්ධනයට සෘජුවම බලපෑම් නොකරන මුත් එය වටපිටාවේ සිටින මිනිසුන්ගේ ජීවිත හා අත්දැකීම් හරහා වක්‍රව බලපායි. උදාහරණයක් වශයෙන් දෙමාපියන් ඔවුන්ගේ ළමා අවධියේ දී සුවිශේෂීව පාසලින් පිටත ක්‍රියාකාරකමකට සහභාගි වූවා නම් ඔවුන්ගේ ළමයින්ට ද එම ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලෙස යෝජනා කළ හැකිය. අවසන් ස්ථරය ලෙස මහ පද්ධතිය ළමයා

¹ Adapted from Liebttag (2017)

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

හැදෙන වැඩෙන සමාජයට බලපෑම් කෙරෙන අගයන්, විශ්වාස හා ප්‍රතිමානවලින් සමන්විත වේ(Vest Ettekal and Mahony 2017). මෙම ස්ථර අතර හා ස්ථර තුළ ඇතිවන අන්තර් ක්‍රියාවල ප්‍රතිඵල ළමයාගේ සංවර්ධනයට බලපෑම් කරයි. පාසල් ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය තුළ ගුරුවරුන්ට සෘජුවම බලපෑම් සිදුකළ හැක්කේ පාසල් පරිසරය තුළ පමණි. ප්‍රමාණවත් පරිදි ධනාත්මක ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබා දීමෙන් ක්ෂුද්‍ර පද්ධතියේ අනෙකුත් අංශවලින් සිදුවිය හැකි සෘණාත්මක අත්දැකීම්වලට විරුද්ධව ගුරුවරුන්ට උදවු කළ හැකිය(Buckler and Castle 2014).

මාරියා මොන්ටිසෝරිගේ ප්‍රවේශය, විශේෂයෙන් බාල ඉගෙනුම්කරුවන්ට ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරය නිර්මාණය කිරීම පිළිබඳ අවධාරණය කරයි. මොන්ටිසෝරි ක්‍රමය, ළමයින් ස්වභාවයෙන්ම දැනුම ලබා ගැනීමට ආශාවෙන් පසුවන අතර ඉගෙන ගැනීමට ද දක්ෂය යන අදහස මත පදනම් වී ඇත. මෙම හැකියාව මැනවින් සැකසුනු ඉගෙනුම් පරිසරයක් සැපයීමෙන් මැනවින් සැලසුම් කළ ඉගැන්වීම් ද්‍රව්‍ය හා වැඩිහිටි නිරීක්ෂණ තුළින් ඉහළ නැංවිය හැකිය(Tubaki 2008: 1). මොන්ටිසෝරි ප්‍රවේශයේ තවත් වැදගත් අංශයක් වන්නේ ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍යය. ඇය වඩාත් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් හා ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය යෝජනා කරයි. මෙම ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශාරීරික මෙන්ම බුද්ධිමය ක්‍රියා අවශ්‍යය වේ(Marshall 2017). මොන්ටිසෝරි ප්‍රවේශය නිශ්ක්‍රීය ඉගෙනුමට වඩා දැනුම සඳහා ක්‍රියාකාරී සොයා බැලීමක් වෙත යොමු වෙයි:

සිසුන්ට ඔවුන්ගේම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු වෙත හබා යෑමට නිදහස හා මෙවලම් තිබෙනා පරිසර ගුරුවරු සපයති. අභ්‍යන්තරීකව සැතීමට පත්වීමට ළමයාගේ කුතුහලය හා කැමැත්ත නංවන අතර පිවිත කාලය පුරාම ස්ථිරසාර වූ ප්‍රීතීමත් ඉගෙනුම් ඇති වෙයි. (ඇමරිකානු මොන්ටිසෝරි සමාජය, American Montessori Society 2020, Online).

මොන්ටිසෝරි ක්‍රමයේ වාසි සාකච්ඡා කරද්දී ඇයගේ යොමු කිරීම සිතේ තබා ගැනීම වැදගත් වේ. වර්තමානයේ ඉගැන්වීම් ක්‍රම බොහෝමයක් අධ්‍යනයේ සාර්ථකත්වය මත මධ්‍යගත වී ඇති අතර මනෝ විද්‍යාඥවරියක ලෙස මොන්ටිසෝරිගේ අවධානය ළමයාගේ මනෝවිද්‍යාත්මක හා චිත්තවේගීය හා බුද්ධිමය සංවර්ධනය මත රඳා පවතියි(Marshall 2017).

ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයක් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ සක්‍රීය සහභාගීත්වයක් උපස්ථම්භනය කරන බැවින් ශිෂ්‍යාගේ සාර්ථකත්වයට පදනමක් සපයයි. ඔවුන්ගේම ඉගෙනුම් පරිසරයට දායකත්වයක් දක්වන්නෙකු ලෙස ශිෂ්‍යවන්ව අගය කිරීම හා

මාරියා මොන්ටිසෝරි ළමයින්ට ඔවුන් විසින්ම ඉගෙනගැනීමට නිදහස හා උත්තේජන සපයන ගුරුවරුන් විසින් නිර්මාණය කළ පරිසරයක් සහිත 'ළමයින්ගේ නිවස' හඳුන්වා දුන්නාය. ළමයින්ගේ නිවස ළමා සංස්කෘතියේ ගෙම්දුලයි. මොන්ටිසෝරිගේ ප්‍රවේශයේ ඉගෙනුම් පරිසරය පිළිබඳ මූලික මූලධර්මය නම් බාල ළමුන්ට අදාළ ලී බාණ්ඩ හා ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය සැපයීමයි.(Montessori 1912).

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

බලවත්ත කිරීම දැනුන විට ඔවුහු දියුණුව ඉහළ නංවන ඉගෙනුමක නිරත වෙති (Young 2014). මොන්ටිසෝරි ක්‍රමයේ පදනම ගුරුවරයා, ශිෂ්‍යයා හා පරිසරය අතර අන්තර්ක්‍රියා මත රඳා පවතී (Marshall 2017).

3. ගුරුවරුන් ධනාත්මක පරිසරය ගොඩනැගීම ගන්නේ කෙලෙස ද?

ආරක්ෂක හා ඵලදායී ඉගෙනුම් වාතාවරණ නිර්මාණ කිරීමට උත්සාහ කරද්දී, සිසුන්ගේ ගැටලුකාරී හැසිරීම්, ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය හා සම්පත්වල හිඟය, තදබදය සහිත පන්තිකාමර හා ඊට අමතරව පාසලින් බාහිර සාධක වැනි අභියෝග රැසකට මුහුණ දෙති. මෙම අභියෝග ජයගෙන ධනාත්මක හා උත්තේජනාත්මක ඉගෙනුම් වාතාවරණයක් සැකසීමට ගුරුවරුන් විවිධාකාර උපායමාර්ග හා සම්පත්වලින් සන්නද්ධ විය යුතුය. ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට බාධාවක් විය හැකි ඕනෑම අවස්ථාවක් හඳුනාගෙන ඒ උදෙසා යොමු වීමට ද හැකියාවක් තිබිය යුතුය (Banks 2014: 520).

ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසර නිර්මාණය කරන ගුරුවරු සිසුන්ට සහභාගීත්වය, ඉගෙනුම, ප්‍රශ්න නැගීම සහ ලබාදෙන ගැටලු අවබෝධ කර ගැනීම උපස්ථම්භනය කරන ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරය නිර්මාණය කරති. ළමුන්ට සුවදායක හැඟීමක් ඇතිවන ආරක්ෂිත වැරදි කිරීමට ඉඩ සලසන ඉගෙනුම් පරිසරය ඔවුන්ගේ ශක්‍යතාවලින් මුළුමනින්ම ඵල ලබාගැනීමට සලස්වයි (Rieber 2001: 3).

විවිධ ඉගෙනුම් වාතාවරණ සංස්කෘතිය හා සංදර්භය අනුව විවිධ විය හැකි අතර සිසුන්ගේ සමස්ත ශක්‍යතා සාධනය කර ගැනීමට ඉඩ සලස්වන ඵලදායී ඉගෙනුම් වාතාවරණයක් සලසා පහත දැක්වෙන සාධක වැදගත් වේ.

3. 1 සුහද ඉගෙනුම් පරිසරයක් සැලසුම් කිරීම

පරිසරයක සැලසුම් කිරීම (උදා : ඩෙස් හා පුටු ආදිය) උපදේශනය හා අන්තර්ක්‍රියා කෙරෙහි සෘජු ලෙස බලපෑ හැකිය. මැනවින් සැලසුම් කළ සුහද පරිසරයක් ශිෂ්‍යයාට පහසුව ඇති කර ඉගෙනුමට උපස්ථම්භනය කරයි. කෙසේ වෙතත් (One size fits all) යන ප්‍රවේශයක් නොමැති අතර ලබාදෙන උපදේශන වර්ගය මත පන්තිකාමර සැලසුම් කිරීම වෙනස් කළ හැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් එකිනෙකා සමඟ අන්තර්ක්‍රියාවන් උපස්ථම්භනය කරන කණ්ඩායම් කාර්යක් සඳහා ඩෙස්ක් හා පුටු අර්ධ කවයක හැඩයට සැකසීම වාසිදායක වේ. පෞද්ගලික මට්ටමේ කාර්යන් හෝ විභාග පැවැත්වීමේ දී ගුරුවරයා ඩෙස්ක් හා පුටු පේළියට සැකසීම සිදුකළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් පංතියේ පිටුපස වාඩි වී සිටින සිසුන් නිතරම අඩු අවධානයක් ලබන අතර පාඩමේ සමාන ලෙස වාසි නොලබන බව අවධාරණය කරන බව වැදගත් වේ. මෙවැනි සැකසීමක් අවශ්‍ය විටක පමණක් යොදා ගැනීම

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

කළ යුත්තේ එබැවිනි. ඩෙස්ක් පුටු පිළිවලට තැබීම හා ඕනෑම විටක ලබාගත් සම්පත් හා ද්‍රව්‍ය තිබීම මෙන්ම බිත්තිවල දීප්තිමත් වර්ණ හා ප්‍රතිරූප තිබීම ද වැදගත් වේ. පන්තිකාමර සැලසුම් කිරීමේ සංවිධානය කිරීමේ සහ පිරිසිදු කිරීමේ කාණ්ඩයක් ලෙස සිසුන් සඳහා දෛනික වැඩපිළිවෙලක් ගුරුවරුන්ට සැකසිය හැකිය. නිතර නිතර අවකාශය නැවත සැකසීමට අවශ්‍ය ගුරුවරුන්ට ලී භාණ්ඩ එහා මෙහා ගෙනයාමට ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත්වන සිසුන් යොදා ගැනීම ප්‍රජාව පිළිබඳ හැගීම් සංවර්ධනය වීමට උදව් විය හැකිය. ගුරුවරයාගේ උපරිම උපදේශන කාලසීමාවට ඔවුන් උදව් කරන බැවින් ඔවුන්ට බලවත්තකරණය පිළිබඳ හැගීමක් ලබා දිය හැකිය(Banks 2014: 520).

3. 2 පැහැදිලි අපේක්ෂණ පිහිටුවා ගැනීම

ඉගෙනුම් පරිසරය පැහැදිලි හා යථාර්තවාදී අපේක්ෂණ ස්ථාපනය කිරීම පාසලේ දී සාර්ථක විය හැකි ආකාරය වටහා ගැනීමට සිසුන්ට උදව් කරයි. සැකසිය යුතු වැඩසටහන් හා නීති සංවර්ධනය ඇතුළත් ඉගෙනුම් වාතාවරණයක් විවිධ අංශ අතර ගුරුවරුන්ට අපේක්ෂණ ගොඩ නගා ගත හැකිය.

විශේෂයෙන් කුඩා ළමුන් සඳහා වැඩසටහන් සැකසීම ගුරුවරුන් ඇතුළු සියලු දෙනාට පාසලේ දිනය තුළ සිදු වීමට යන දේ පිළිබඳ කලින් අපේක්ෂා කරගත හැකිය. වැඩසටහන් කෙසේ වුවහොත් සිසුන් සතුටු වේද නම්‍යශීලී ක්‍රියාකාරකම් සහා කාල කාණ්ඩ පිළිබඳ (උදා :- විවේක කාලය හා කියවීමේ කාලය පිළිබඳ) යෝජනා විමසීමෙන් ගුරුවරයා සිසුන්ගේ අදහස් ලබා ගත යුතුය. වැඩසටහන් නිර්මාණය කිරීමේ දී ගුරුවරුන් 'ප්‍රිමැක් මූලධර්මය'(Premack Principle) සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

වැඩසටහන් නිර්මාණය කිරීමේ දී සිසුන්ගේ අවධානය කලාන්තය සැලකිල්ලට ගත යුතුය. පාසලේ මට්ටම හා වයස මත සිසුන්ට විනාඩි 20- 30 ක කාලයක් තුළ අවධානය යොමු කළ හැකි බව පිළිගැනේ.

ධනාත්මක අන්තර් ක්‍රියා උපස්ථම්භනය කිරීමේ දී සහ අපේක්ෂා පිහිටුවා ගැනීමේ දී නිශ්චිත පන්ති කාමර නීති කිහිපයක් සංවර්ධනය කිරීම ද වැදගත් පියවරකි. පාසලේ වර්ෂය ආරම්භ වීමේ දී පන්ති කාමර නීති මොනවාද යන්න ගුරුවරුන් තීරණය කළ යුතුය. නීති තීරණය කළ පසුව සිසුන්ට මෙම නීති සම්බන්ධ අදහස ප්‍රකාශ කරමින් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිපෝෂණ ලබා දීමට හැකියාව තිබිය යුතුය. ඇතැම් නීති යොදා ඇත්තේ ඇයි ? යන්න සිසුන් දැනගත යුතුය. උදා :- කථාකිරීමට ප්‍රථමව අත් ඉහළට එසවීම වැදගත් වන්නේ ඇයි ? නීති කැඩීමෙන් සිදුවිය හැකි ප්‍රතිවිපාක සාකච්ඡා කිරීම(Banks 2014: 521f.).

Premack
මූලධර්මයට අනුව
අඩු සම්භාව්‍යතාවක්
ඇති
ක්‍රියාකාරකමක
නිරත වීමට සිසුන්
වඩාත්
කැමතිවන්නේ
එයට පසුව ඉහළ
සම්භාව්‍යතාවක් ඇති
ක්‍රියාකාරකමක්
සිදුවන්නේය යන්න
දැන සිටියහොත්
පමණි. (Banks
2014)

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

3. 3 ආරක්ෂිත හා සහයෝගී සංස්කෘතියක් ස්ථාපනය කිරීම

සිසුන් දඬුවම් පැමිණවීමට වඩා ප්‍රශංසා කිරීම හා ප්‍රයෝජනවත් ප්‍රතිපෝෂණ සඳහා වඩාත් ධනාත්මකව ප්‍රතිචාර දක්වති. ප්‍රශංසා කිරීමට හා විවේචනය කිරීමට හේතු තව දුරටත් විශේෂ කර පැහැදිලි කළ විට එය වාසිදායක වේ. මෙහි අදහස වන්නේ අදාළ ගුරු ශිෂ්‍ය අන්තර් ක්‍රියා සුසාධකරණය කිරීමට සිසුන් ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් පරිසරය තුළ තමන් ආරක්ෂිත බවත් තමන්ට සහයෝගය ලැබෙන බවත් හැඟී යාමය. ගුරුවරුන් තම සිසුන් සමඟ සන්නිවේදනයේ යෙදෙන විට වචන මාලාවක් භාවිත කරන බවට සහතික විය යුතුය. තවදුරටත් අදාළ නොවන හැඟීම් රටා ප්‍රදර්ශනය කරන සිසුන්ට සහයෝගය දක්වමින් ධනාත්මක හැසිරීම් රටා නැංවිය හැකිය. උපස්ථම්භනය කළ හැසිරීම්වල නිරත වීමට සිසුන්ට අවස්ථා ලබාදීමෙන් ඉක්මන් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල ඇති කරන ඉගෙනුම් වාතාවරණ ගුරුවරුන්ට නිර්මාණය කළ හැකිය (Banks 2014: 523).

පහත දැක්වෙන වාට් සටහන (වගුව 1) සාම්ප්‍රදායික ගුරු කේන්ද්‍රීය පන්ති කාමරයක් සමඟ සැසඳීමේ දී ධනාත්මක ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය පන්ති කාමරයක උදාහරණයක් ඉදිරිපත් කරයි. මෙම පන්තිකාමර දෙක අතර ඇති ලක්ෂණ බොහෝ වෙනස් ය. ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරය සිසුන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

3. 4 පන්තිකාමරය කළමනාකරණය

පර්යේෂණ අනුව, පන්තිකාමර කළමනාකරණ රැකියාවට නවකයින්වන බොහෝ ගුරුවරුන් හේදකාරී ශිෂ්‍ය හැසිරීම් සමඟ කටයුතු කිරීමට ප්‍රමාණවත් පරිදි සූදානමක් නොමැති බැවින් එය ඔවුන්ට අභියෝගාත්මකය. එබැවින් මෙම ගුරුවරු ඔවුන්ගේ පන්තිකාමර පාලනය පවත්වා ගැනීමට මහත් පරිශ්‍රමයක් දරති.

කෙසේ වෙතත් ගුරුවරුන්ට එලදායී ලෙස ඉගැන්වීමට පන්ති කාමර පාලනය පවත්වාගෙන යාමට හැකිවීම ඉතා වැදගත් කුසලතාවයකි. මෙම ගුරු කුසලතාව සිසුන්ගේ අධ්‍යයන කාර්යසාධනය හා ඉතා සමීපව සම්බන්ධවන අතර මැනවින් කළමනාකරණය කරන ලද පන්ති කාමරයක් පැහැදිලි උපදේශනවල මායිම්වන වටපිටාවේ ප්‍රතිඵලයකි. (CF වාචික හැකියා) මෙම සන්දර්භය සම්බන්ධයෙන් නුපුනුණු ගුරුවරුන් මුහුණ දිය හැකි අභියෝගය එලදායී නොවන කළමනාකරණ උපායමාර්ග ඉගෙන ගැනීම නිසා සිදුවන්නක් විය හැක (Flower et al., 2016, 163ff.). “සාමාන්‍යයෙන් දුර්වල පන්ති කාමර කළමනාකරණය ඉතාමත් නරක පන්ති කාමරවලට මූලික වේ. දුර්වල වර්ග කළමනාකරණ කුසලතා ඇති ගුරුවරුන්

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

පන්ති කාලයෙන් වැඩි කොටසක් හැසිරවීම වෙත යොමු කරන අතර ඉගැන්වීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් නොලැබේ. ඉගෙනීමට යොමුවන සිසුන්ට පන්තිකාමරය යොමු වීමක් නොමැති බාධාකාරී පන්ති කාමරයක් බවට පත්වේ.” (නව ගුරු ව්‍යාපෘතිය, The New Teacher Project, 2013, 10). පන්ති කාමර කළමනාකරණය දියුණු කිරීමට ඇති ප්‍රයෝජනවත් මෙවලමකි, ස්වයං-නියාමනය. තමාගේම වෘත්තීයමය කාර්ය සාධනය නිරීක්ෂණයට හා විමසීමට ඇති ක්‍රමය ස්වයං නියාමනයයි. කෙනෙකුගේ සමස්ත සාධනය පිළිබඳ විමසීමේදී සිටීමට ස්වයං නියාමන Cheak List එකක් භාවිත කළ හැකිය(Oliver et al., 2015, 114). සිසුන්ගේ හැසිරීම් හා ඒවායේ සංවර්ධනය නියාමනය කිරීම ද ප්‍රයෝජනවත් වේ. උදා:- එකම තැනක නොසිටීමින් පන්තිකාමරය වටා ඇවිදීමත්, කපා කරන ආකාරයේ විවිධත්වයක් (වේගය, හඬ) ඇති කරමින් සංඥා දක්වමින් එය සිදු කළ හැක(Stronge, 2018, 183)

ධනාත්මක ඉගෙනුම් වාතාවරණයක ලක්ෂණ

	සාම්ප්‍රදායික ගුරු - කේන්ද්‍රීය පන්තිකාමර වාතාවරණය	ධනාත්මක ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පන්තිකාමර වාතාවරණය
සම්බන්ධතා	දුරස්ථභාවය (ගුරුවරයා සිසුන්ට පිටු පන්ති කාමරයේ ඉදිරියෙන් සිට සිසුන් අමතයි.	උණුසුම් මිත්‍රශීලී බව. අර්ධ කවයක් තුළ වාඩි වී සිටින සිසුන් අසලට වී සිනහු නගයි.
පන්ති කාමරයේ සිටින්නේ කවුද?	ගුරුවරයා සමාන හැකියාව ඇති සිසුන් සමඟ	පුළුල් පරාසයක පසුබිම් හා හැකියා සහිත සිසුන් හා දෙමාපිය සහායකයින් සමඟ ගුරුවරයා.
ආසන සැකසීම්	සෑම පන්තියක ම එක හා සමාන ආසන සැකසීමක් සියලු ළමුන් පේළියට තැබූ ඩෙස්ක් අසල වාඩි වී සිටීම, ගැහැණු ළමයි එක් පැත්තක සහ පිරිමි ළමයි තව පැත්තක.	විවිධාකාර ආසන සැකසීම්, ගැහැණු හා පිරිමි ළමුන් මිශ්‍රව පොළොවේ කව දෙකක වාඩි වී සිටීම හෝ කණ්ඩායම් වශයෙන් එක්ව මේස අසල වාඩි වී සිටීම.
ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය	පෙළපොත්, අභ්‍යාස පොත් ගුරුවරයාට කළුලෑල්ල	සියලුම විෂයන් සඳහා විවිධාකාර ද්‍රව්‍ය පුවත්පත්වලින් සැකසූ ගණිත ද්‍රව්‍ය හෝ භාෂා පන්තියට පෝස්ටර් පත්‍රිකා හෝ රූකඩ

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

සම්පත්	ගුරුවරයා කිසිදු අමතර ඉගැන්වීම උපකරණයක් භාවිත නොකර සිසුන් සමඟ අන්තර් ක්‍රියා පවත්වයි.	ගුරුවරයා පන්තිය සඳහා දින සටහන් කල්තියා සැලසුම් කරයි. ඔහු/ඇය පන්තියට ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය ගෙන ඒමට සිසුන්ව ද යොදා ගන්නා අතර මෙම ආධාරක සඳහා කිසිදු මුදලක් වැය නොවේ.
ඇගයීම	ප්‍රමිතිකරණ ලද ලිඛිත විභාග	සත්‍ය වූ තක්සේරුකරණය; නිරීක්ෂණය; සිසුන්ගේ කාර්යයන් එනම් ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධන ලිපිගොනුවල නිදර්ශන ගැනීම.

01 වගුව - ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරවල ලක්ෂණ²

4. ප්‍රධාන කරුණු

- ✓ ඉගෙනුම් පරිසරයක් යනු භෞතික පිහිටීමක් පමණක් නොව, ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම සිදුවන ස්ථානයකි.
- ✓ ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසර (සිසුන් වෙත යොමුවන) ගුරු-කේන්ද්‍රීය පරිසරයන්ට (ගුරුවරයා වෙත යොමුවන) වඩා හිතකරවන අතර එම පරිසර විවේචනාත්මක චින්තනයට ඵලදායී සන්නිවේදනය සහ යාවත්ව ඉගෙනුමට සහාය සලස්වයි.
- ✓ ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසර සැලසුම තුළින් බොහෝ බලපෑම් ඇති කරයි. ඒවා නිතරම ඩෙස්ක් සැලසුම කව ලෙස හෝ කුඩා කණ්ඩායම් (ගුරුවරයකුට මුහුණලා තිබෙන ඩෙස්ක් පේළිවලට වඩා) ලෙස ස්වයං - මග පෙන්වීම් හෝ ස්වයං වේගයෙන් ඉගෙනුම සිදු කළ හැකි හෝ සාම්ප්‍රදායික පන්ති කාමර සැලසුමකට බාහිරව ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සමඟ සම්බන්ධ වේ.
- ✓ ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය පරිසරවලදී සිසුන්ට තමන්ගේ වේගයෙන් කටයුතු කර ඔවුන්ගේම ලැදියා ගවේෂණය කිරීමට, කථනයෙන් වැඩි කොටසක් සිදු කිරීමට, තමන් ඉගෙන ගන්නේ කුමක්ද? කුමක් උදෙසා ද? යන්න වටහා ගැනීමට හා තම කාර්යයන් හි ඉහළින්ම සම්බන්ධ වීමට අවස්ථා ඇත.
- ✓ ඉගෙනුම් පරිසරය ශිෂ්‍යයෙකුගේ අධ්‍යාපන සාධන මාවතේ වැදගත් සංරචකයක් වුවත්, ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසරයකට තර්ජන එල්ල කළ හැකි විවිධාකාර බාහිර සාධක ඇත.

² Adapted from UNESCO (2015: 24).

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

- ✓ Bronfenbrenner ඔහුගේ පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධති න්‍යාය තුළ ළමා සංවර්ධනයට සහසම්බන්ධතා ඇති- බහු-විධ පරිසර පිළිබඳ සංකල්ප හා හඳුන්වා දෙයි. එය ස්ථරවලින් සමන්විතය; ඒවා නාමිකව ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය (නිවෙස, පාසල, පවුල, පන්ති සහයන්), මධ්‍ය පද්ධතිය (ක්ෂුද්‍ර පද්ධති අතර ඇති සම්බන්ධතා) බාහිර පද්ධතිය (අධ්‍යාපනික සහ දේශපාලන පද්ධති වැනි බාහිර සාධක), සහ මහා පද්ධති (අගයන්, විශ්වාස සහ ප්‍රතිමාන) පාසල තුළ දී ගුරුවරුන්ට සෘජුවම බලපෑම් කළ හැකි වුවත් ප්‍රමාණවත් පරිදි ධනාත්මක ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබාදීමෙන් ඔවුන්ගේ ක්ෂුද්‍ර පද්ධතියේ අනිකුත් කොටස්වලින් ඇති වූ සෘණාත්මක අත්දැකීම් ඉවත් කරගැනීමට උදව් කළ හැකිය.
- ✓ මාරියා මොන්ටිසෝරිගේ ප්‍රවේශය අනුව ළමයින් ස්වභාවයෙන් ම දැනුම ලබාගැනීමට මහත් ආශාවකින් පසුවන අතර, ඉගෙනීමට සමත් බවක් මැනවින් සැලසුම් කළ ඉගැන්වීම් ද්‍රව්‍ය සමඟ ධනාත්මක ඉගෙනුම් පරිසර නිර්මාණය කිරීමෙන් ඉගෙනීමට ඇති කැමැත්ත ඉහළ නැංවිය හැකිය යන අදහස මත පදනම් වේ.

ධනාත්මක ඉගැන්වීමේ පරිසර ගොඩ ගොඩනැගීමේ දී ගුරුවරුන් සැලසුම වෙත අවධානය යොමු කළ යුතු අතර (උදා:- ලී බඩු සැලසුම්, ස්වභාවික ආලෝකය, සැරසිලි, වර්ණ ආදිය) පැහැදිලි අපේක්ෂණ (උදා:- සැලසුම්, ඉලක්ක, නීති) ගොඩනගා ගැනීමත් ආරක්ෂිත හා සහාය සලස්වන සංස්කෘතියක් ස්ථාපනය කිරීමත් සිදුකළ යුතුය.).

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

5. ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- “About Montessori” (2020) *American Montessori Society*. [Online]. <https://amshq.org/> [2020, Nov. 16].
- Banks, T. (2014). “Creating Positive Learning Environments: Antecedent Strategies for Managing the Classroom Environment & Student Behavior.” *Creative Education*, 5, 519-524.
- Bishop C. F. & Caston, M. I. & King, C. A. (2014) “Learner-centered environments: Creating effective strategies based on student attitudes and faculty reflection”. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*. 14 (3), 46-63
- Buckler, Scott & Castle, Paul (2014). *Psychology for Teachers*. London: Sage.
- Bronfenbrenner, U. (1977). “Toward an Experimental Ecology of Human Development”. *American Psychologist*, 32(7), 513-531.
- Doyle, T. (2008). *Helping students learn in a learner-centered environment: A guide to facilitating learning in higher education*. Sterling, VA: Stylus Publishing.
- Ifenthaler, D. (2012). *Designing of Learning Environment*, Encyclopedia of the Sciences of Learning, 10.1007/978-1-4419-1428-6_186, Springer Science+Business Media, LLC 2012, Retrieved from; <https://www.researchgate.net/publication/331917969>
- “Learning Environment” (2013, August 29). *The Glossary of Education Reform*. [Online]. <https://www.edglossary.org/learning-environment/> [2020, Nov. 9].
- Liebttag, E. (2017) 8 Things to Look For in a Student-Centered Learning Environment. *Getting Smart*. Retrieved from; <https://www.gettingsmart.com/2017/08/8-things-look-student-centered-learning-environment/>

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

- Marshall, C. Montessori education: a review of the evidence base. npj Science Learn 2, 11 (2017). <https://doi.org/10.1038/s41539-017-0012-7>
- Montessori, Maria (1912) *The Montessori Method. Scientific Pedagogy as Applied to Child Education in "The Children's Houses" with Additions and Revisions by the Author.* New York: Frederick A. Stokes Company.
- Rieber, L.P. (2001). "Designing Learning Environments that Excite Serious Play." Paper presented at the annual meeting of the Australasian Society for Computers in Learning in Tertiary Education, Melbourne, Australia.
- "Student-Centered Learning" (2014, May 7). *The Glossary of Education Reform.* [Online]. <https://www.edglossary.org/student-centered-learning/> [2020, Apr. 27].
- "Student Engagement" (2016, February 18). *The Glossary of Education Reform.* [Online]. <https://www.edglossary.org/student-engagement/> [2020, Apr. 27].
- Tubaki, M & Matsuishi, M., (2019), *On the Pedagogical Theory of Maria Montessori*, Yokohama National University, Faculty of Education and Human Sciences, Department of Disability Studies, [https://www.researchgate.net/publication/283906745 On the Pedagogical Theory of Maria Montessori](https://www.researchgate.net/publication/283906745_On_the_Pedagogical_Theory_of_Maria_Montessori)
- UNESCO. (2015). *Embracing Diversity: Toolkit for Creating Inclusive, Learning-Friendly Environments.* UNESCO Bangkok Office.
- Vest Ettekal, A. & Mahoney, A. (2017). The SAGE Encyclopedia of Out-of-School Learning [E-Book]. SAGE Publications. <https://doi.org/10.4135/9781483385198.n94>
- Young, J. (2014) "Encouragement in the Classroom: How do I help students stay positive and focused?" ASCD Arias, <http://www.ascd.org/publications/books/sf114049.aspx>

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

6. පුහුණු අභ්‍යාසය

A. පහත දක්වා ඇති ලක්ෂණ සටහන් අදාළ ප්‍රවර්ගයට යා කරන්න:

සිසුන්ගේ ඉගෙන ගන්නා ද්‍රව්‍යවල සම්පූර්ණ පාලනය ගුරුවරයා සතු වෙයි - සිසුහු ඔවුන්ගේම ලැදියා ගවේෂණය කරති - සිසුන් ඉගෙනගන්නා ආකාර ගුරුවරයා දක්වයි - (කොයි අවස්ථාවේ ද? කොතැනදී ද? කෙසේද? කුමන වේගයෙන් ද?) පුටු කුඩා අර්ධ-කව ලෙස සකසා ඇත - පන්ති කාමරයේ වඩාත්ම සක්‍රීය පුද්ගලයා ගුරුවරයා - සිසුහු කණ්ඩායම් වශයෙන් කටයුතු කරති - කථනයෙන් වැඩි කොටසක් ගුරුවරයා සිදුකරයි - සිසුහු තම වේගයෙන් කටයුතු කරති - සිසුන්ගේ කාර්යයන් බිත්තිවල ප්‍රදර්ශනය කර ඇත - සිසුහු පේළි වශයෙන් ඇති ඩෙස්ක් අසල තනිවම වාඩිවී සිටිති - සිසුහු පෞද්ගලික මට්ටමින් සවන් දී සටහන් ලියාගෙන පැවරුම් සම්පූර්ණ කරති - කථනයන්ගෙන් වැඩි කොටසක් සිසුහු සිදු කරති - ගුරුවරයා පන්තිය ඉදිරියේ සිටගෙන කළු ලෑල්ලේ ලියයි - සිසුහු පන්ති කාමරයෙන් පිටත දී ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබති.

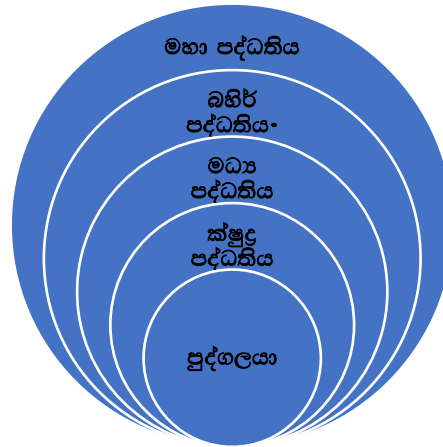
ගුරු-කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය	ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය

B. පහත දැක්වෙන ප්‍රතිරූපයන්යන් ට අදාළ කොටස් සම්බන්ධ කිරීම Bronfenbrenner ගේ පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධතිය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

B1. පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධතියේ නිවැරදි ස්ථරයට පහත දැක්වෙන පුද්ගලයන් හා ස්ථාන යා කරන්න.

නිවෙස (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - පාසල (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - සමාජීය විශ්වාස (මහා පද්ධතිය) - අධ්‍යාපන ක්‍රමය (බහිර් පද්ධතිය) - දිවාසුරැකුම් (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - සමාජීය අගයන් (මහා පද්ධතිය) - බහුමාධ්‍ය (බහිර් පද්ධතිය) - ප්‍රජාව (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - ආර්ථික පද්ධතිය (බහිර් පද්ධතිය) - සමවිය කණ්ඩායම (මධ්‍ය පද්ධතිය) - පවුල (බාහිර් පද්ධතිය) - ගුරුවරයා (මධ්‍ය පද්ධතිය) - දේශපාලන ක්‍රම (බහිර් පද්ධතිය) - සමාජීය ප්‍රතිමාන (මහා පද්ධතිය)

C. ග්‍රන්ථ ආශ්‍රිතව බහුවරණ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් ප්‍රශ්නයකට ඇත්තේ එක් නිවැරදි පිළිතුරක් පමණි.

1. ඉගෙනුම් පරිසරයක් යනු:

- ගුරුවරයා විසින් පාලනය කරනු ලබන පන්ති කාමරයකි.
- පාසලක් තුළ ඇති පන්ති කාමරයකි.
- පාසලක් තුළ ඇති පන්ති කාමර හා ඉඩ.
- ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම ලබන ස්ථානයේ විවිධාකාර භෞතික පිහිටීම්, සන්දර්භ සහ සංස්කෘතිය.

2. මෙම ග්‍රන්ථයට අනුව, ශිෂ්‍ය- කේන්ද්‍රීය පරිසරය නිර්මාණය කිරීමේ දී ප්‍රයෝජනවත්වන චින්තන රටාවක් නොවන්නේ කුමක්ද?

- මානවයන් ඉගෙන ගන්නා ආකාරය වටහා ගැනීම.
- නීති හා නියාමනයන් යොදන්නේ කෙලෙසද යන්න වටහා ගැනීම.
- වැඩ ජීවිතයට සූදානම් වීම.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

- d) යාවජීව ඉගෙනුම්කරුවෙකු විමට සූදානම් වීම.
3. මාරියා මොන්ටිසෝරිගේ ප්‍රවේශයට අනුව ළමයාගේ කුතුහලය ඇති කරන්නේ කුමකින්ද?
    - a) හොඳ ශ්‍රේණි ලබා ගැනීම
    - b) තම දෙමව්පියන් සතුටු කිරීම.
    - c) අභ්‍යන්තරිකව සැහීමකට පත්වීම.
    - d) සමස්ත අධ්‍යයන සාර්ථකත්වය.
  4. මොන්ටිසෝරි ක්‍රමයේ පදනම රඳා පවතින අන්තර් සම්බන්ධතා වන්නේ,
    - a) ගුරුවරයා, ශිෂ්‍යා හා පරිසරය
    - b) ශිෂ්‍යයා, ද්‍රව්‍ය හා පරිසරය.
    - c) ගුරුවරයා, ද්‍රව්‍ය හා ශිෂ්‍යයා.
    - d) ගුරුවරයා, දෙමව්පියන් සහ පරිසරය.
  5. සුහද ඉගෙනුම් පරිසරයක් සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන්නේ කුමන කාරණය සත්‍යයක්ද?
    - a) සියලුම ඉගෙනුම් පරිසර එකම ආකෘතිය අනුගමනය කළ යුතුය: පුටු හා ඩෙස්ක් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් සැකසිය යුතු අතර බිත්ති වර්ණවත්ව සරසා තිබිය යුතුය.
    - b) ඉදිරියේ සිටින ගුරුවරයාට මුහුණදෙන ආකාරයට හා පුටු පේළියට සංවිධානය කළ යුතුය.
    - c) සිසුන්ගේ ලැදියාව පවත්වාගෙන යාමට ඩෙස් පුටු දෛනිකව නැවත නැවත සංවිධානය කළ යුතුය.
    - d) යොදා ගන්නා උපදේශන වර්ග පදනම් කරගෙන ඩෙස්ක් හා පුටු සංවිධානය කළ යුතුය.
  6. සිසුන් අකමැති අඩු සම්භාවිතාවක් ඇති ක්‍රියාකාරකමක නිරත වීමට කැමති වන්නේ එය ඔවුන්ට සතුටු විය හැකි ඉහළ සම්භාවිතා ඇති ක්‍රියාකාරකමකට සම්බන්ධවන බව දැනගතහොත් පමණි යන්න පහත දැක්වෙන කුමන අදහසින් දැක්වේ ද?
    - a) ප්‍රිමැක් මූලධර්මය (The Premack Principle)
    - b) Bronfenbrenner's පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධති නයාය
    - c) මාරියා මොන්ටිසෝරිගේ එළඹුම
    - d) ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය එළඹුම

මොඩියුලය 1

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

7. පන්ති කාමර නීති හා වැඩ වැඩසටහන් නිර්මාණය කරද්දී ගුරුවරයා:

- සිසුන්ගෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් (ආදාන) සහ ප්‍රතිපෝෂණ ඉල්ලිය යුතුය.
- පන්තියේ පෙරදින කාර්යයන් සම්පූර්ණ කර ප්‍රදර්ශනය කර තිබීම.
- සෑම නීතියක්ම අදාළ දඩුවමක් සමඟ සම්බන්ධ කිරීම.
- අඩු සම්භාවිතාවක් සහිත ක්‍රියාකාරකම්වලට ප්‍රථම ඉහළ සම්භාවිතාවක් ඇති ක්‍රියාකාරකම් ලබාදීම.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

7. ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස- විසඳුම්

A. පහත දක්වා ඇති ලක්ෂණ සටහන් අදාළ ප්‍රවර්ගයට යා කරන්න:

සිසුන්ගේ ඉගෙන ගන්නා ද්‍රව්‍යවල සම්පූර්ණ පාලනය ගුරුවරයා සතු වෙයි - සිසුහු ඔවුන්ගේම ලැදියා ගවේෂණය කරති - සිසුන් ඉගෙන ගන්නා ආකාර ගුරුවරයා දක්වයි - (කොයි අවස්ථාවේ ද? කොතැනදී ද? කෙසේද? කුමන වේගයෙන් ද?) පුටු කුඩා අර්ධ-කව ලෙස සකසා ඇත - පන්ති කාමරයේ වඩාත්ම සක්‍රීය පුද්ගලයා ගුරුවරයා - සිසුහු කණ්ඩායම් වශයෙන් කටයුතු කරති - කථනයෙන් වැඩි කොටසක් ගුරුවරයා සිදුකරයි - සිසුහු තම වේගයෙන් කටයුතු කරති - සිසුන්ගේ කාර්යයන් බිත්තිවල ප්‍රදර්ශනය කර ඇත - සිසුහු පේළි වශයෙන් ඇති ඩෙස්ක් අසල තනිවම වාඩිවී සිටිති - සිසුහු පෞද්ගලික මට්ටමින් සවන් දී සටහන් ලියාගෙන පැවරුම් සම්පූර්ණ කරති - කථනයන්ගෙන් වැඩි කොටසක් සිසුහු සිදු කරති - ගුරුවරයා පන්තිය ඉදිරියේ සිටගෙන කළු ලෑල්ලේ ලියයි - සිසුහු පන්ති කාමරයෙන් පිටත දී ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබති.

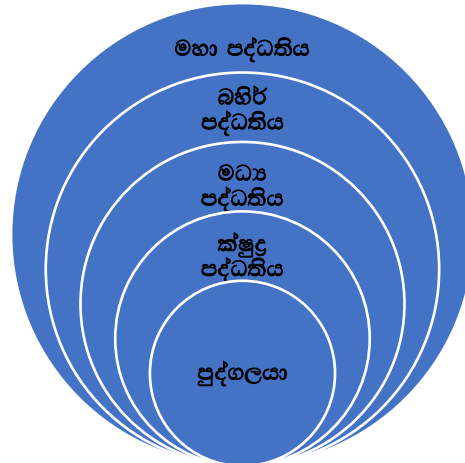
ගුරු-කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය	ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය
සිසුන්ගේ ඉගෙන ගන්නා ද්‍රව්‍යවල සම්පූර්ණ පාලනය ගුරුවරයා සතු වෙයි.	සිසුහු ඔවුන්ගේම ලැදියා ගවේෂණය කරති.
සිසුන් ඉගෙන ගන්නා ආකාර ගුරුවරයා දක්වයි. (කොයි අවස්ථාවේ ද? කොතැනදී ද? කෙසේද? කුමන වේගයෙන්ද?)	පුටු කුඩා අර්ධ-කව ලෙස සකසා ඇත.
පන්ති කාමරයේ වඩාත්ම සක්‍රීය පුද්ගලයා ගුරුවරයා.	සිසුහු කණ්ඩායම් වශයෙන් කටයුතු කරති.
කථනයෙන් වැඩි කොටසක් ගුරුවරයා සිදු කරයි.	සිසුහු තම වේගයෙන් කටයුතු කරති.
සිසුහු පේළි වශයෙන් ඇති ඩෙස්ක් අසල තනිවම වාඩිවී සිටිති.	සිසුන්ගේ කාර්යයන් බිත්තිවල ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
සිසුහු පෞද්ගලික මට්ටමින් සවන් දී සටහන් ලියාගෙන පැවරුම් සම්පූර්ණ කරති.	කථනයන්ගෙන් වැඩි කොටසක් සිසුහු සිදු කරති.
ගුරුවරයා පන්තිය ඉදිරියේ සිටගෙන කළු ලෑල්ලේ ලියයි.	සිසුහු පන්ති කාමරයෙන් පිටත දී ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබති.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

- B. පහත දැක්වෙන ප්‍රතිරූපයන්ගේ ට අදාළ කොටස් සම්බන්ධ කිරීම Bronfenbrenner ගේ පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධතිය සම්පූර්ණ කරන්න.**

- B1. පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධතියේ නිවැරදි ස්ථරයට පහත දැක්වෙන පුද්ගලයන් හා ස්ථානය යා කරන්න.**

නිවෙස (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - පාසල (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - සමාජීය විශ්වාස (මහා පද්ධතිය) - අධ්‍යාපන ක්‍රමය (බහිර් පද්ධතිය) - දිවාපුරුකුම් (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - සමාජීය අගයන් (මහා පද්ධතිය) - බහුමාධ්‍ය (බහිර් පද්ධතිය) - ප්‍රජාව (ක්ෂුද්‍ර පද්ධතිය) - ආර්ථික පද්ධතිය (බහිර් පද්ධතිය) - සමවිය කණ්ඩායම (මධ්‍ය පද්ධතිය) - පවුල (බහිර් පද්ධතිය) - ගුරුවරයා (මධ්‍ය පද්ධතිය) - දේශපාලන ක්‍රම (බහිර් පද්ධතිය) - සමාජීය ප්‍රතිචාන (මහා පද්ධතිය)

- C. ග්‍රන්ථ ආශ්‍රිතව බහුවරණ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් ප්‍රශ්නයකට ඇත්තේ එක් නිවැරදි පිළිතුරක් පමණි.**

1. ඉගෙනුම් පරිසරයක් යනු:

- ගුරුවරයා විසින් පාලනය කරනු ලබන පන්ති කාමරයකි.
- පාසලක් තුළ ඇති පන්ති කාමරයකි.
- පාසලක් තුළ ඇති පන්ති කාමර හා ඉඩ.
- ශිෂ්‍යයා ඉගෙනුම ලබන ස්ථානයේ විවිධාකාර භෞතික පිහිටීම්, සන්දර්භ සහ සංස්කෘතිය.

2. මෙම ග්‍රන්ථයට අනුව, ශිෂ්‍ය- කේන්ද්‍රීය පරිසරය නිර්මාණය කිරීමේ දී ප්‍රයෝජනවත්වන චිත්තන රටාවක් නොවන්නේ කුමක්ද?

- මානවයන් ඉගෙන ගන්නා ආකාරය වටහා ගැනීම.
- නීති හා නියාමනයන් යොදන්නේ කෙලෙස ද යන්න වටහා ගැනීම.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

- c) වැඩ ජීවිතයට සූදානම් වීම.
  - d) යාවජීව ඉගෙනුම්කරුවෙකු වීමට සූදානම් වීම.
3. මාරියා මොන්ටිසෝරිගේ ප්‍රවේශයට අනුව ළමයාගේ කුතුහලය ඇති කරන්නේ කුමකින්ද?
- a) හොඳ ශ්‍රේණි ලබා ගැනීම
  - b) තම දෙමව්පියන් සතුටු කිරීම
  - c) අභ්‍යන්තරිකව සැහීමකට පත්වීම
  - d) සමස්ත අධ්‍යයන සාර්ථකත්වය
4. මොන්ටිසෝරි ක්‍රමයේ පදනම රඳා පවතින අන්තර් සම්බන්ධතා වන්නේ,
- a) ගුරුවරයා, ශිෂ්‍යා හා පරිසරය
  - b) ශිෂ්‍යයා, ද්‍රව්‍ය හා පරිසරය.
  - c) ගුරුවරයා, ද්‍රව්‍ය හා ශිෂ්‍යයා.
  - d) ගුරුවරයා, දෙමව්පියන් සහ පරිසරය.
5. සුහද ඉගෙනුම් පරිසරයක් සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන්නේ කුමන කාරණය සත්‍යයක් ද?
- a) සියලුම ඉගෙනුම් පරිසර එකම ආකෘතිය අනුගමනය කළ යුතුය: පුටු හා ඩෙස්ක් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් සැකසිය යුතු අතර බිත්ති වර්ණවත් සරසා තිබිය යුතුය.
  - b) ඉදිරියේ සිටින ගුරුවරයාට මුහුණදෙන ආකාරයට හා පුටු පේළියට සංවිධානය කළ යුතුය.
  - c) සිසුන්ගේ ලැදියාව පවත්වාගෙන යාමට ඩෙස් පුටු දෛනිකව නැවත නැවත සංවිධානය කළ යුතුය.
  - d) යොදා ගන්නා උපදේශන වර්ග පදනම් කරගෙන ඩෙස්ක් හා පුටු සංවිධානය කළ යුතුය.
6. සිසුන් අකමැති අඩු සම්භාවිතාවක් ඇති ක්‍රියාකාරකමක නිරත වීමට කැමති වන්නේ එය ඔවුන්ට සතුටු විය හැකි ඉහළ සම්භාවිතා ඇති ක්‍රියාකාරකමකට සම්බන්ධවන බව දැනගතහොත් පමණි යන්න පහත දැක්වෙන්නේ කුමන අදහසින් දැක්වේ ද?
- a) ප්‍රිමැක් මූලධර්මය
  - b) පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධති න්‍යාය

මොඩියුලය 1

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ ගොඩනැගිලි කුට්ටි (Building Blocks)

1.3 ඉගෙනුම් පරිසරය සැලසුම් කිරීම

- c) මාරියා මොන්ටිසෝරිගේ ඵලමූල
  - d) ශිෂ්‍ය-කේන්ද්‍රීය ඵලමූල
7. පන්ති කාමර නීති හා වැඩ වැඩසටහන් නිර්මාණය කරද්දී ගැරවරයා:
- a) සිසුන්ගෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් (ආදාන) සහ ප්‍රතිපෝෂණ ඉල්ලිය යුතුය.
  - b) පන්තියේ පෙරදින කාර්යයන් සම්පූර්ණ කර ප්‍රදර්ශනය කර තිබීම.
  - c) සෑම නීතියක්ම අදාළ දඩුවමක් සමඟ සම්බන්ධ කිරීම.
  - d) අඩු සම්භාවිතාවක් සහිත ක්‍රියාකාරකම්වලට ප්‍රථම ඉහළ සම්භාවිතාවක් ඇති ක්‍රියාකාරකම් ලබාදීම.